

standpunten, omdat het hele kerkelijke panorama van links tot rechts zich erin moet kunnen vinden. Ondanks dat staat er voor Helmut Simon nog veel behartenswaardigs in, zoals een geschiedkundig-politieke analyse en een klemmend beroep op de kerken zich niet afzijdig of rustig te houden. De brochure knoopt aan bij de „Stellingen van Heidelberg”, opgesteld in de jaren vijftig door een andere kerkelijke commissie. Ook de Heidelbergse Stellingen maken de atoomwedloop tot voorwerp van discussie, veroordelen elk gebruik maar verwerpen de afschrikkingsgedachte nog niet helemaal. De commissie vond dat een uiteindelijk oordeel nog even op zich moest laten wachten. Dat wachten duurt een kleine dertig jaar later nog steeds, want ook in de huidige brochure wordt het „nog even wachten” van harte aanbevolen, al blijft een kritische houding geboden. Het bezit van kernwapens wordt echter (nog) niet afgewezen. De Evangelische Kerk bereidt nu een kleine Kerke-dag voor in 1982 over dit thema, als een tussenstapje naar de grote Kerke-dag. De bedoeling is te komen tot eenduidige standpunten en om verdere aanzetten te leveren. De resultaten daarvan komen aan de orde op de Kerke-dag die halverweg 1983 wordt gehouden. „Dat kan nog spannend worden”, aldus Simon, „want dat is de periode waarin mogelijk de nieuwe kernwapens worden geplaatst.”

Er zijn nog kansen

Wat vindt Simon van de kritiek op de wat dorre wetenschappelijke aanpak van de Wereldraadhoorzitting? En wat vindt hij van het door het IKV inge-

brachte voorstel om een hoorzitting te organiseren die uitgaat van 'n saamhorige strijd van kerk en vredesbeweging?

Simon: „De functie van deze zitting is beperkt. Maar het is in deze situatie heel belangrijk eerst eens een breed front van deskundigen te horen. Gewoon om eens na te gaan wat ze nou zeggen en dat op z'n waarde te beoordelen. De Wereldraad heeft talloze lidkerken onder z'n hoede. Dat maakt het belangrijk om niet met zomaar 'n paar zedelijke oproepen voor den dag te komen, maar met een grondig en afgewogen oordeel.

We zullen als Wereldraad ook niet blijven stilstaan bij het getuigenis van deskundigen over het stelsel van afschrikking. Je moet deze hoorzitting als stap in een proces zien. *Ik ben net zo goed ongeduldig. En ik kan me van jonge mensen heel goed voorstellen dat ze bang zijn dat het straks te laat is. Ook ik word vaak geplaagd door de vraag of het niet sneller moet. Ik voer er vaak gesprekken met mijn kinderen over. Zij zitten met de vraag hoe oud ze zullen worden, of het nog wel nut heeft een bepaalde opleiding te gaan volgen. Al die gesprekken zijn mij heel vertrouwd, ik voel deze dingen zelf ook zo, niet alleen door het oorlogsprobleem, maar ook door een lange rij van andere grote problemen, zoals het milieu, de energiebronnen van de wereld, de honger. Dat alles komt er nog eens bij. We leven in een tijd van ontwikkelingen onder hoogspanning. Dan kan ik me heel goed voorstellen dat er ongeduld is. Alleen, als ik wat veranderen wil, wérkelijk veranderen, dan zijn zedelijke oproepen niet voldoende. Ze zijn belangrijk, ik vind de verdergaande oproepen van de vredesbeweging zelfs heel belangrijk. Maar tegelijkertijd moet ik me*

Op vrijdagmiddag 27 november las voorzitter Habgood het „Verslag van de hoorgroep” voor. „Het is wat haastwerk geworden,” verontschuldigde hij zich, „en onze konklusies zijn slechts voorlopig.”

De volledige tekst van deze voor velen toch nog verrassende slotboodschap volgt hieronder.

De slotboodschap van de hoorgroep

„De internationale openbare hoorzitting rond kernwapens en ontwapening werd door de Wereldraad van Kerken bijeengeroepen op de Vrije Universiteit van 23 tot 27 november 1981 om

1) een inschatting te maken van de problemen die gesteld worden door het uit de hand lopen van de kernwapenwedloop en de ideeën over afschrikking en beperkte kernoorlog — en de patstelling in pogingen tot kernontwapening en de oorzaken daarvan te onderzoeken

2) het christelijk denken verder te helpen bij enkele van de belangrijkste vraagstukken

3) te zoeken naar wegen waarop kerken, christelijke groeperingen en anderen een denkklimaat kunnen helpen bevorderen dat gunstiger is voor kernontwapening — en naar praktische manieren waarop zij op z'n doeltreffendst daartoe kunnen bijdragen.

De hoorgroep hoorde Olof Palme, voorzitter van de

Onafhankelijke Commissie voor Ontwapenings- en Veiligheidsvraagstukken, alsook het getuigenis van 28 getuige-deskundigen. Hun gebied van deskundigheid liep uiteen van theologie tot technologie, politiek, militaire strategie en -wetenschap en vredesonderzoek.

Daaronder waren mensen die op hoog nivo betrokken zijn geweest in de totstandkoming van militaire strategieën, politieke besluitvorming en ontwapeningsonderhandelingen. Ook hoorden wij vertegenwoordigers van volksbewegingen voor kernontwapening en vrede uit verschillende wereldstreken. Vier dagen lang luisterde de groep naar het betoog van deze getuigen die afkomstig waren uit Oost en West maar ook uit gebieden in de Derde Wereld, en richtte vragen tot hen. Nu bieden wij onze voorlopige reactie op wat wij hoorden aan. Het ligt in onze bedoeling in een later stadium een meeromvattend verslag voor te bereiden.

